

Op verzoek: de waarheid over de euro

Geschreven door [André ten Dam](#) (*)

d.d. 21 mei 2010 (www.pensioenbelangen.nl)

Bondskanselier Merkel sprak op 19 mei j.l. dramatische woorden in de Bondsdag om de noodzakelijke parlementaire steun te krijgen voor het 'reddingsplan' van de euro. Maar haar regeringsverklaring ging over véél meer dan de euro als Europese gemeenschapsmunt. Merkel zei immers dat Europa 'faalt' als de redding van de euro mislukt omdat het om hierbij om 'de Europese gedachte' gaat. Daarom is volgens haar de huidige crisis de grootste vuurproef voor Europa sinds decennia en is deze in die zin dus 'existentieel'.

Parallel aan deze uitspraken van Merkel vragen velen (zie bijvoorbeeld Dft-Goeroe Rob Koenders in zijn column van 20 mei j.l.) hardop naar de waarheid over de euro.

Voor een verklaring van de uitspraken van Merkel en een antwoord op voornoemde vraag moeten we (ver) terug in de tijd.

[De Weimar-republiek \(1919-1933\) en het eerste Duitse trauma van de hyperinflatie](#)

De waarheid over de euro begint bijna 100 jaar geleden in de transitie van het Duitse Keizerrijk naar de democratische Weimar-republiek direct na het 'Vredesverdrag van Versailles' als einde van de Eerste Wereldoorlog waarvan de gevolgen in Duitsland loodzwaar doorwogen.

Enerzijds bewerkstelligde de toen nieuwe Duitse grondwet een politiek instabiele situatie waarin de ene na de andere regering ten val kwam. Anderzijds werd Duitsland op grond van 'Versailles' verplicht tot herstelbetalingen aan met name Frankrijk.

In deze chaotische tijd werd er in Duitsland ongebreideld geld gecreëerd als gevolg waarvan er 'hyperinflatie' ontstond (het eerste Duitse trauma).

En de Duitse regeringen? Zij bleven maar geld drukken.

Ter illustratie vóór de Eerste Wereldoorlog was de wisselkoers 1,0 US-dollar : 4,2 Mark en op 20 november 1923 was deze wisselkoers 1,0 US-dollar : 4.200.000.000.000 Mark (4,2 biljoen Mark!).

Het Duitse geld ontwaardde zo snel dat in de tweede helft van 1923 vele Duitsers het 'oude' geld van 'gisteren' niet meer konden gebruiken behalve om (bij gebrek aan steenkool) de kachel aan te maken.

[Hitler en het tweede en derde Duitse trauma \(de Tweede Wereldoorlog en de splitsing\)](#)

Deze tijden van instabiliteit, hyperinflatie, economische malaise en armoede brachten in Duitsland heftige politieke gevechten met zich mee tussen de socialisten (SPD), de conservatieven (Zentrum), de liberalen (thans FDP), de communisten (KPD) en .....de nationaal-socialisten (Hitler).

Zoals we weten, trok Hitler uiteindelijk aan het langste eind en stortte hij Duitsland en Europa in de Tweede Wereldoorlog.

Resultaat een aantal jaren later voor Duitsland: een platgebombardeerde, moreel en economisch verwoeste en een (het derde Duitse Trauma) in twee strikt gescheiden delen opgesplitste natie.

Ondanks dat met name de Amerikanen, de Canadezen en de Engelsen (maar ook de Polen o.l.v. generaal Stanisław Sosabowski) Europa van het Duitse juk bevrijdden, voelde Frankrijk zich op het Europese continent de overwinnaar.

Het West-Duitse ‘Wirtschaftswunder’ en de Europese gedachte

Na de Tweede Wereldoorlog herrees West-Duitsland uit zijn as en stampte (met het eerste trauma van de hyperinflatie in het hoofd) op basis van 1.) het monetaire beleid van ‘houdbare prijsstabiliteit’ (inflatiebeheersing), 2.) een innovatieve, productieve (gedisciplineerd arbeidsethos) en kwaliteitsgerichte economische bedrijvigheid en 3.) een deugdelijke financiële staatshuishouding het ‘Wirtschaftswunder’ uit de grond.

Hierdoor werd de West-Duitse Mark steeds sterker t.o.v. de andere munten (met name de Franse Franc) waardoor de koopkracht van de Mark en de welvaart van Duitsland in Europa en daarbuiten ongeëvenaard werd.

Ter bewaring van de vrede in Europa (met het tweede trauma van de oorlog in het hoofd) omarmde West-Duitsland daarnaast de door de Benelux geïnitieerde EGKS (Europese Gemeenschap van Kolen en Staal) als eerste stap naar Europese samenwerking die uiteindelijk heeft geresulteerd tot de EU (Europese Unie) zoals wij die nu kennen.

West-Duitsland en Frankrijk

Frankrijk, de door zich zelfde benoemde overwinnaar van de oorlogen, keek vanaf de begin jaren zestig inmiddels met jaloeze blikken naar de West-Duitse welvaart..... en wilde middels een gezamenlijke Europese muntunie daarvan meeprofiteren.

Omdat, zoals ik eerder schreef (bijvoorbeeld mijn Dft-column d.d. 17 mei 2010), Frankrijk een geheel ander en minder deugdelijk monetair-economisch beleid voerde (en voert), zag Duitsland daar echter - volkomen terecht - niets in omdat dan daarmee er structureel (belasting)geld van de sterke economische landen naar de zwakkere geschoven zou dienen te worden.

De Duitse Eénwording, het Verdrag van Maastricht en de euro

De geschiedenis ging voort en we belanden bij de val van zowel de Sovjet Unie als het IJzeren gordijn.

De in West- en Oost Duitsland lang gekoesterde wens tot hereniging lag hiermee voor het grijpen. Maar daarvoor was er wel de ‘politieke’ steun nodig van..... Frankrijk.

De Fransen wilde deze steun echter uitsluitend geven indien Duitsland dan eindelijk in zou stemmen met..... een muntunie en dus de euro.

Duitsland heeft hierbij nog wel weten af te dwingen dat de Economische en Monetaire Unie (EMU) van het Verdrag van Maastricht als het (juridische) kader van de euro werd gebaseerd op 1.) het Duitse (en ook Nederlandse) monetair-economische beleid van ‘houdbare prijsstabiliteit’ (inflatiebeheersing), 2.) de deugdelijke Duitse financiële staatshuishouding en 3.), de ‘bail-out verboden’ van de artikelen 123 en 125 van het Verdrag als het (juridische) slot op de deur ter voorkoming van het in de toekomst overhevelen van belastinggeld/welvaart van sterkere naar de zwakkere eurolanden.

Duitsland heeft echter (toen en daarna) niet weten te voorkomen dat ook die Europese landen aan de euro deelnamen waarvan al vooraf bekend was dat die economisch en staatshuishoudelijk niet in staat waren (en zijn gebleken) om aan de basis-criteria van het Verdrag van Maastricht en dus van de euro te voldoen.

Waarvoor vele economen vooraf waarschuwden is inmiddels geschiedt: de EMU en de euro zijn vastgelopen en (omdat de zwakkere eurolanden hun munt niet meer kunnen devalueren en daardoor hun economieën niet meer kunnen stimuleren) moeten er nu bakken met (belasting)geld van de sterke eurolanden naar de zwakkere om deze in leven te houden.

[De huidige Duits-Franse clash en het Duitse dilemma](#)

De vraag rijst dan nu vanzelfsprekend waarom Bondskanselier Merkel (die iedere dag een jaar ouder wordt) en het Duitse parlement hebben ingestemd eerst met het reddingsplan van Griekenland en nu (hoogstwaarschijnlijk) ook met dat van de euro zulks terwijl Duitsland het daarmee inhoudelijk grondig ‘oneens’ is en, zoals ik eerder schreef (Me Judice d.d. 5 maart 2010, Wisselverlies.nl d.d. 18 april 2010 en Dft-column d.d. 12 mei 2010), deze plannen door de Verdragsrechtelijke ‘bail-out verboden’, zónder een voorafgaande verdragswijziging niet eens rechtsgeldig zijn.

Gelet op het bovenstaande is het antwoord hierop dus eenvoudig.

Zoals we inmiddels weten, heeft de Franse president Sarkozy bijna twee weken geleden gedreigd (en hiermee chanteert Frankrijk Duitsland dus voor de tweede maal!) dat, indien Bondskanselier Merkel het (dus *illegale*) ‘reddingsplan’ van de euro niet ‘politiek’ zou steunen, Frankrijk uit de euro zou stappen.

Met het Duitse trauma van de Wereldoorlogen en de Duitse wens en noodzaak van Vrede en eenheid in Europa in het hoofd, hebben Bondskanselier Merkel en Bondsdag dus toegegeven.

Anders gezegd Duitsland 'koopt' nu tijd (met miljarden euro's) voor de bewerkstelling van een Europees 'politiek' draagvlak voor een nu noodzakelijk hervormd 'Europact' (nieuw EU-Verdrag).

Op 7 juni a.s. vindt er in Berlijn al de eerste bespreking plaats tussen Merkel en Sarkozy waarbij dit onderwerp ongetwijfeld boven aan de agenda zal staan.

En als dat draagvlak er eenmaal is dan zou het zomaar kunnen dat dat nieuwe 'Europact' er uit zal zien zoals door mij eerder beschreven, bijvoorbeeld hier op www.pensioenbelangen.nl op 7 mei j.l.

*André ten Dam is directeur van TEN DAM Juridisch Advies & Rechtshulp te Rijswijk, economisch en juridisch researcher op het gebied van de euro, de EMU (Economische en Monetaire Unie) en het Europese Unie-Verdrag alsmede initiatiefnemer/bestuurder van Stichting Wisselverlies.nl .
Deze opinie is geschreven op persoonlijke titel.*